

75 Marks

2 ½ Hours

Note

1. All Questions are compulsory
2. All questions carry equal marks

1. Define Social Science Research. Explain various Types of Social Science Research. 15

OR

What is Research Problem? Enumerate the Sources of Research Problems.

2. State the Meaning of the term 'Hypothesis'. What are the different Sources of Hypothesis? 15

OR

Write a note on Components of good Research Design.

3. Assess the various methods of Data Collection with suitable examples. 15

OR

Explain how Interview and Mail Survey method contribute in Data Collection?

4. Discuss 'Observationnaire' and 'Interview Guide' as effective tools of Data Collection. 15

OR

Describe the Importance of Thesis and Bibliography Cards in Social Science Research.

5. Write Short Notes (any Two) 15
  - A. Objectives and Scope of Social Science Research
  - B. Case Study Method
  - C. Merits and Demerits of Observation
  - D. Questionnaire

२

(मराठी रुपांतर)

(वेळ : 2½)

(गुण : ७५)

- सूचना:**
- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. १ समाजशास्त्रीय संशोधनाची व्याख्या करा. समाजशास्त्रीय संशोधनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. १५

किंवा

संशोधन समस्या म्हणजे काय ? संशोधन समस्येची साधने स्पष्ट करा.

प्र. २ अभ्यूपगम या संज्ञेचा अर्थ सांगा. अभ्यूपगमाची विविध उगमस्थाने कोणती ते सांगा. १५

किंवा

आदर्श संशोधन आराखड्याच्या घटकांवर टीप लिहा.

प्र. ३ तथ्यसंकलनाच्या विविध पद्धती उचित उदाहरणांसह स्पष्ट करा. १५

किंवा

तथ्य संकलनातील मुलाखत आणि पत्र सर्वेक्षण पद्धती यांचे योगदान लिहा.

प्र. ४ 'निरीक्षण सूची' आणि 'मुलाखत मार्गदर्शिका' ही तथ्य संकलनाची उपयुक्त साधने आहेत, चर्चा करा. १५

किंवा

प्रबंध आणि संदर्भ कार्ड पद्धतीचे संशोधनातील महत्व लिहा.

प्र. ५ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) १५

- अ) सामाजिक संशोधनाची उदिष्ट्ये आणि व्याप्ती
  - ब) व्यष्टी अध्ययन पद्धती
  - क) निरीक्षण पद्धतीचे फायदे व मर्यादा
  - ड) प्रश्नावली
-